

بررسی و تحلیل تاثیر عوامل معماري بر عوامل انساني به منظور ارتقا خودبافی در بانوان با رویکرد مشارکت پویا و فعال: تدوین چارچوبه نظری

ترانه ناظران^{۱*}، جواد اسدپور^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماري، گروه معماري، واحد نيشابور، دانشگاه آزاد اسلامي نيشابور، ايران - taranehnazeran@yahoo.com

۲- عضو هيات علمي تمام وقت گروه معماري، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامي مشهد، ايران - J-asadpoor@mshdiau.ac.ir

چکیده

اعتماد به نفس و خودبافی که از ملزمات موقفيت در هر پديده اي می باشد، به عنوان يكى از مسائل اساسی در كشورهای در حال توسعه به منظور ارتقا حضور اجتماعی و نقش آفريني بانوان شناخته شده است. مطالعات نشان می دهد رابطه موثری میان خصوصیات و ویژگیهای معماري و خصیصه های انسانی از طریق ارتقا مشارکت پویا و فعال کاربران وجود دارد. از آنجاییکه موضوع مشارکت و کاربرد آن در علوم مختلف چندین دهه است که مورد توجه قرار گرفته و از توجه به گروه های خاص همچون بانوان به عنوان قشری که تشکیل دهنده نیمی از جمعیت شهروندی می باشند، بازمانده، جهت یابی تحقیق را به سمت ارتقا خودبافی و اعتماد به نفس این قشر از طریق بستر کالبدی- فضایی مناسب جهت مشارکت پویا دنبال خواهیم کرد. هدف تحقیق تبیین کاربردی و ملموس تاثیر عوامل معماري بر ارتقا اعتماد به نفس بانوان از طریق ایجاد بستر مناسب جهت مشارکت پویا و فعال این قشر میباشد. به این منظور این تحقیق از طریق استفاده از داده های ثانویه و کتابخانه ای و با روش تحلیل محتوای آرا و نظرات نظریه پردازان حوزه معماري بدنیان تدوین چارچوبه نظری که بیانگر روابط بین عوامل معماري، مشارکت پویا و فعال و مولفه های خودبافی و اعتماد به نفس می باشد. نتیجه گیری تحلیل ، چارچوبه نظری تدوین شده بر نقش کلیدی عوامل معماري در ارتقا خودبافی و اعتماد به نفس بانوان می باشد.

واژه های کلیدی: خودبافی، اعتماد به نفس، عوامل معماري، مشارکت پویا، بانوان.

۱- مقدمه

موضوع مشارکت و کاربرد آن در علوم مختلف چندین دهه است که مورد توجه صاحبنظران و اندیشمندان قرار گرفته است. اما در اکثر موارد بیان این موضوع و کاربرد آن منحصر به گروه های خاص در جامعه بوده و از توجه مستقیم به زنان به عنوان نیمی از جمعیت شهروندی باز مانده است. مشارکت بانوان یک فرآیند پویاست که مراحل مختلفی را شامل شده و نتایج متعدد و بارزی در بر خواهد داشت، چون خودبافی و اعتماد به نفس [۱].

تحقیقات بانک جهانی نشان می دهد، ۶۵ درصد ثروت یک کشور را سرمایه انسانی تشکیل می دهد. براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، جمعیت کل کشور ۷۹ میلیون و ۹۲۶ هزار و ۲۷۰ نفر است که ۴۹ درصد به مردان و ۵۱ درصد به خانم ها تعلق می گیرد [۲].

زنان بطور متوسط ۵۰ درصد از جامعه را شامل می شوند که در اقتصادهای توسعه یافته به عنوان موتور توسعه از آنان یاد می شود [۳]. میزان مشارکت زنان در ایران به عنوان کشور در حال توسعه، همچنان پایین است و زمانی که بطور متوسط نرخ مشارکت نیروی کار ۴۰ درصد است؛ نرخ مشارکت زنان تنها به ۱۷ درصد از این میزان می رسد. بر اساس دادهای آماری مرکز آمار ایران که از طرح آمارگیری نیروی کار بدست آمده است نرخ مشارکت نیروی کار زن روند منفی طی کرده و در سال ۱۳۹۳ به پایین ترین میزان در طی ۱۰ سال رسیده است و عدد ۱۲ درصد را به خود دیده است. پایین آمدن نرخ مشارکت